

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ศึกษาสถานภาพและบทบาทของปอเนาะ ทั้งบทบาทที่รับรู้ บทบาทที่เป็นจริง และบทบาทที่คาดหวัง และเงื่อนไขที่มีผลต่อบทบาท โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็น ประชากรที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานีแบ่งเป็น 4 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 ข้าราชการฝ่าย การศึกษาในส่วนท้องถิ่น กลุ่มที่ 2 ผู้นำศาสนา ผู้นำท้องถิ่น และผู้สอนในปอเนาะ กลุ่มที่ 3 ชาวบ้านไทยมุสลิม และกลุ่มที่ 4 ชาวบ้านไทยพุทธ สำหรับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key - informant) ผู้ ศึกษาได้กำหนดไว้ 17 ตัวอย่าง จากข้าราชการฝ่ายการศึกษาในส่วนท้องถิ่น 4 ตัวอย่าง ผู้นำศาสนา ผู้นำท้องถิ่น และผู้สอนในปอเนาะ 7 ตัวอย่าง ชาวบ้านไทยมุสลิม 4 ตัวอย่าง และชาวบ้านไทยพุทธ 2 ตัวอย่าง โดยในกระบวนการศึกษาได้อาศัยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบ เจาะลึกเป็นหลัก ร่วมกับการใช้แบบสอบถามประกอบในการศึกษาเบื้องต้น และการใช้สถิติเชิง พรรณนาช่วยในการวิเคราะห์

ผลการศึกษา พอสรุปได้ดังนี้ :

1. บทบาทที่ปฏิบัติจริง (Enacted roles) หรือบทบาทที่เป็นจริงของปอเนาะคือ เป็นสถาบัน ที่สอนศาสนา และวิธีปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักของศาสนาอิสลามและเป็นแหล่งผลิตผู้รู้ทางด้าน ศาสนาอิสลาม
2. บทบาทที่สังคมภายนอกรับรู้และตีความปอเนาะ(Perceived roles)คือ เป็นที่สถาบันที่ให้ ความรู้ในด้านศาสนา แต่ก็มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญบางส่วนที่มีการรับรู้และตีความปอเนาะว่าเป็นแหล่ง ช่อกุศลของผู้ที่ก่อความไม่สงบ
3. บทบาทที่สังคมภายนอกคาดหวัง (Expected roles) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความเห็นตรงกัน ว่าปอเนาะจะเป็นสถาบันที่ยังคงมีอยู่ต่อไป และผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมดคาดหวังให้ปอเนาะเป็น สถาบันที่อยู่ในระบบของรัฐแต่ไม่ได้คาดหวังว่าปอเนาะจะเป็นสถาบันการศึกษาที่ได้รับ การยอมรับเทียบเท่ากับโรงเรียนสามัญทั่วไป
4. สถานภาพของปอเนาะ (Status) ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การกำหนด สถานภาพของปอเนาะในการจัดช่วงชั้นทางสังคมนั้นขึ้นอยู่กับว่าจะมองในมิติใด หากหากมองใน มิติของศาสนาชาวไทยมุสลิมจะกำหนดสถานภาพในการจัดช่วงชั้นทางสังคมของปอเนาะสูงกว่า โรงเรียนสามัญ แต่หากมองในมิติของการเรียนสามัญ การนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ และในมุมมองของสังคมทั่วไปโดยเฉพาะมุมมองของชาวไทยพุทธ โรงเรียนสามัญก็จะได้รับการ กำหนดสถานภาพของในการจัดช่วงชั้นทางสังคมที่สูงกว่า
5. ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเงื่อนไขต่างๆที่มีผลต่อบทบาทของปอเนาะ ประกอบด้วยเงื่อนไขหลัก 3 ประการ ได้แก่ ความต้องการของประชาชนที่ใ้บุตรหลานคน เรียนด้านศาสนา ความเชื่อทางศาสนา และกระแสโลกาภิวัตน์

ข้อเสนอแนะสำคัญที่ได้จากการวิจัย คือ

1. รัฐควรส่งเสริมบทบาทของปอเนาะในฐานะที่เป็นแหล่งสอนศาสนา และผลิตผู้รู้ด้าน ศาสนาต่อไป ทั้งนี้ อาจปรับรูปแบบให้มีมาตรฐานในการสอนมากขึ้น โดยกำหนดให้มี คณะกรรมการดูแลหลักสูตรของปอเนาะในแต่ละจังหวัด เพื่อกำหนดเนื้อหา และแนวทางการสอน ให้สอดคล้องกับหลักการของศาสนาอิสลามที่แท้จริง
2. เนื่องจากสังคมภายนอกบางส่วนยังมีการรับรู้ และตีความปอเนาะคลาดเคลื่อนจากความ เป็นจริงในบางส่วน รัฐบาลและสื่อมวลชนควรนำเสนอข่าวสารด้านบวกของปอเนาะในฐานะที่เป็น แหล่งผลิตผู้รู้ด้านศาสนาที่มีคุณค่าต่อสังคมให้มากขึ้น

ABSTRACT

182078

Title of Thesis : Status and Roles of Pondok in Thai Society : Case Study
Muang District Pattani Province

Author : Miss Natthinee Piyasiripon

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2005

The objective of this research is to extensively study the status and roles of Pondok, both its perceived , enacted, expected roles and context affecting roles. The target audience of this research is the people in the urban area of Pattani province. The target audience is divided into 4 main groups; the first is local government officials in educational segment; the second is local leader religious leaders and teachers in Pondok; the third is Thai-Muslim villagers; and the forth is Thai-Buddhist villagers. Researcher has defined 4 samples from the government officials, 7 from the local leader religious leaders and teachers in Pondok, 4 samples from Thai-Muslim villagers, and 2 samples from Thai-Buddhist villagers. This research primarily employs qualitative methodology by conducting in-depth interviews with the target audience. In addition, descriptive statistics is used as an quantitative method to support analysis.

The results of the research are the following :

1. The enacted role of Pondok is to serve as a religious institution, teaching the Islamic code of conduct. Also the institution has its role to train and produce new Islamic inherent.
2. The perceived role of Pondok from the society is its role as a religious institution. However, some key informants have perceived and interpreted Pondok as a gathering place of terrorists.
3. Informants agree on Pondok's expected role that the institution will continue to exist but it should be included in the educational system of the state. Nonetheless, all informants do not expect Pondok to be as equally recognized as general schools.

4. By designating the rank of Pondok, it totally depends on the perception of the benefits. From Thai-Muslim's perspective, it is not unusual to define the rank of Pondok higher than general schools. On the other hand, General schools are considered of higher status than Pondok when judged by the Thai-Buddhist people.

5. Most informants agree that there are three important factors affecting the roles of Pondok, the need to of people study religious doctrine , religious belief and globalization.

Recommendations from the research :

1. The Thai state should promote roles of Pondok as center of studying Islamic religion and producing new Islamic inherent. However, the government should improve the standard of teaching of Pondok through creating Provincial Pondok curriculum committee. This committee will determine and monitor contents and teaching methods of Pondok in the line of authentic Islamic religion.

2. Because some people have remained misperception and misinterpretation to Pondok, the government and mass media should increasingly present positive information of Pondok to the public.

3. The government should allow local Islamic leaders and teachers to participate in Pondok policy formulation and implementation in order to solve the problem effectively.